

Sygn. akt VII U 695/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy L. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 14 kwietnia 2017 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

L. S. w dniu 17 maja 2017 r. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 14 kwietnia 2017 r., znak: (...). Odwołujący wniósł o uchylenie lub zmianę zaskarżonej decyzji zarzucając, że „roszczenia są przedawnione” oraz, że zadłużenie wobec organu rentowego zostało spłacone z należnymi odsetkami, co spowodowało wydanie zaświadczenia w dniu 1 grudnia 2011 r. o „niezaleganiu w opłacaniu składek” (k. 2 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał czynności, które zostały podjęte w toku postępowania wyjaśniającego. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że dla należności z tytułu składek, dla których bieg terminu przedawnienia rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się pięcioletni okres przedawnienia liczony od dnia 1 stycznia 2012 r., chyba że przedawnienie zgodnie z dotychczasowymi przepisami nastąpiłoby wcześniej. Ponadto organ rentowy podniósł, że bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji określającej wysokość zadłużenia do dnia, w którym stała się ona prawomocna (k. 4-5 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. S. w dniu 25 listopada 2011 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne (k. 15 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję z dnia

25 listopada 2011 r., znak: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 83 b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 219 k.p.a. i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy odmówił odwołującemu wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy podniósł, że wydanie zaświadczenia będzie możliwe dopiero po uregulowaniu zadłużenia na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 4284,00 złotych, w tym za luty 2010 r. kwoty 3,68 złotych wynikającej z różnicy składki oraz za okres od marca 2010 r. do września 2011 r. kwoty 4280,32 złotych wynikającej z niezapłaconej składki (k. 15 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję z dnia 28 listopada 2011 r., nr: (...) na podstawie art. 83 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6, art. 9 ust. 1 i 6, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, art. 36 ust. 2a i art. 68 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy stwierdził, że odwołujący, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od dnia 1 czerwca 2006 r. do dnia 22 czerwca 2007 r., od dnia 13 listopada 2008 r. do dnia 19 listopada 2008 r., od dnia 1 czerwca 2009 r. do dnia 30 kwietnia 2010 r. oraz od dnia 1 lipca 2011 r. (akta ZUS).

Odwołujący w dniu 30 listopada 2011 r. dokonał przelewu na rzecz organu rentowego kwoty 4791,00 złotych. W związku z tym organ rentowy w dniu 1 grudnia 2011 r. wydał odwołującemu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek według stanu na dzień 1 grudnia 2011 r. (k. 16-17 a. s.).

Organ rentowy w dniu 22 marca 2012 r. zawiadomił odwołującego o wszczęciu postępowania z urzędu na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. w związku z art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne w okresie od czerwca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 21934,38 złotych, w tym składki w kwocie 16355,38 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 5619,00 złotych;

- na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od maja 2011 r. do lutego 2012 r. w kwocie 1484,71 złotych, w tym składki w kwocie 1406,71 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 78,00 złotych;

- na Fundusz Pracy w okresie od czerwca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 1839,56 złotych, w tym składki w kwocie 1397,56 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 442,00 złotych.

Organ rentowy wskazał, że wymienione powyżej należności zostały ustalone według stanu na dzień 22 marca 2012 r. (akta ZUS).

Organ rentowy w dniu 22 marca 2012 r. wezwał odwołującego do zapłaty należności z tytułu nieopłaconych składek w kwocie 25298,65 złotych, w tym:

- na ubezpieczenia społeczne w okresie od czerwca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 21934,38 złotych, w tym składki w kwocie 16355,38 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 5619,00 złotych;

- na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od maja 2011 r. do lutego 2012 r. w kwocie 1484,71 złotych, w tym składki w kwocie 1406,71 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 78,00 złotych;

- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w okresie od czerwca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 1839,56 złotych, w tym składki w kwocie 1397,56 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 442,00 złotych (akta ZUS).

Odwołujący w piśmie wyjaśniającym z dnia 20 kwietnia 2012 r. wskazał, że był przekonany o prawidłowości uiszczanych składek oraz, że nie dysponuje aktualnie środkami pozwalającymi na pokrycie przedstawionych zobowiązań przez organ rentowy (akta ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. po dokonaniu własnych ustaleń wydał zaskarżoną decyzję z dnia 14 kwietnia 2017 r., znak: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy stwierdził, że odwołujący jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Organ rentowy wskazał, że zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 23566,35 złotych, w tym z tytułu:

- na ubezpieczenia społeczne w okresie od czerwca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 10172,33 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 9622,00 złotych;

- na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od maja 2011 r. do lutego 2012 r. w kwocie 880,12 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 471,00 złotych;

- na Fundusz Pracy w okresie od lipca 2006 r. do lutego 2012 r. w kwocie 1334,90 złotych oraz odsetek za zwłokę w kwocie 1086,00 złotych.

Organ rentowy wskazał, że odwołujący nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, co skutkowało określeniem wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy na podstawie art. 83 ust. 1 tej ustawy (akta ZUS).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym akt rentowych. Dowody te nie były co do zasady kwestionowane przez strony procesu i Sąd przyjął je za podstawę ustaleń w niniejszej sprawie. Sąd w związku z tym uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie złożone przez L. S. było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Na wstępie Sąd zważył, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy organ rentowy w sposób prawidłowy wydał zaskarżoną decyzję, zgodnie z którą uznał odwołującego za dłużnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Odwołujący zarzucał organowi rentowemu, że wystawiając mu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek wprowadził go w błąd oraz, że wymagane prawem składki uległy przedawnieniu.

Zgodnie z przepisem art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) zwanej dalej „ustawą”, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Na podstawie przepisu art. 32 ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych

oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl przepisu art. 47 ust. 1 ustawy, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

W świetle przepisu art. 23 ust. 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201, 648, 768, 935, 1428 i 1537) z wyłączeniem art. 56a.

W pierwszej kolejności Sąd zważył, że organ rentowy miał prawo wydać zaskarżoną decyzję. W niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia nieopłaconych składek, co starał się udowodnić odwołujący w toku procesu składając pismo procesowe w dniu 26 lipca 2017 roku. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 4 ustawy, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Na podstawie art. 24 ust. 5b ustawy, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

W myśl art. 24 ust. 5f ustawy, w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Ponadto jak stanowi art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378), do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r.

Sąd zważył, że wbrew stanowisku odwołującego, nie doszło do przedawnienia nieopłaconych składek za sporne okresy wskazane w zaskarżonej decyzji. Wskazane wyżej przepisy nie budzą wątpliwości co do tego, jaki termin przedawnienia powinien zostać zastosowany do należności, które zaczęły się przedawniać przed zmianą, ale nie uległy jeszcze przedawnieniu z dniem 1 stycznia 2012 r., gdyż tę kwestię wyraźnie rozstrzyga przepis intertemporalny. Odwołujący wskazywał, że z uwagi na prowadzone postępowanie dotyczące podlegania ubezpieczeniom społecznym, bieg terminu przedawnienia powinien ulec zawieszeniu do uprawomocnienia się decyzji, czyli do dnia 2 stycznia 2012 r., co skutkowałoby przedawnieniem nieopłaconych składek w dniu 2 stycznia 2017 r. Odwołujący stwierdził również, że decyzje odmawiające wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek lub toczące się postępowanie określające wysokość należności nie skutkują zawieszeniem biegu terminu przedawnienia. Jednak w ocenie Sądu umknął uwadze odwołującego przepis art. 24 ust. 5b, który oprócz art. 24

ust. 5f również reguluje kwestie zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Zgodnie z jego treścią, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Sąd zważył, że organ rentowy w dniu 22 marca 2012 r. zawiadomił odwołującego o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. W tej samej dacie organ rentowy wezwał odwołującego do zapłaty należności z tytułu nieopłaconych składek. Postępowanie zakończyło się dopiero w dniu

14 kwietnia 2017 r. wydaniem decyzji, której postanowienia są przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu. W związku z tym, że nie doszło do uprawomocnienia się tej decyzji Sąd zważył, że poczynszy od pierwszej podjętej czynności przez organ rentowy w dniu 22 marca 2012 r., bieg terminu przedawnienia z tytułu nieopłaconych składek wobec nieprawomocności decyzji nadal pozostaje zawieszony. W związku z tym w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia zadłużenia odwołującego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołujący również zarzucił, że organ rentowy wprowadził go w błąd wydając zaświadczenie z dnia 1 grudnia 2011 r. o niezaleganiu przez niego w opłacaniu składek oraz, że nie posiada zaległości według stanu na dzień 1 grudnia 2011 r. Jednak należy wskazać,

że w listopadzie 2011 r. toczyły się równolegle dwa postępowania. Pierwsze z nich było zainicjowane wnioskiem odwołującego z dnia 25 listopada 2011 r. o wydanie zaświadczenia

o niezaleganiu z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, które ostatecznie zostało mu doręczone w dniu 1 grudnia 2011 r. po dokonaniu przez niego przelewu w dniu

30 listopada 2011 r. na rzecz organu rentowego w kwocie 4791,00 złotych. Jednocześnie organ rentowy wydał decyzję w dniu 28 listopada 2011 r., zgodnie z którą stwierdził,

że odwołujący podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresach od dnia

1 czerwca 2006 r. do dnia 22 czerwca 2007 r., od dnia 13 listopada 2008 r. do dnia

19 listopada 2008 r., od dnia 1 czerwca 2009 r. do dnia 30 kwietnia 2010 r. oraz od dnia

1 lipca 2011 r. Decyzja ta uprawomocniła się, ponieważ odwołujący nie wniósł odwołania

do Sądu. W związku z tym niewątpliwie płatnik składek, po wydanej decyzji dotyczącej podlegania przez niego ubezpieczeniom społecznym miał świadomość, że na jego koncie występują błędy w dokumentach rozliczeniowych, o których był informowany przez organ rentowy. Dowodzi tego pismo odwołującego, którego adresatem był organ rentowy. Odwołujący wskazał, że był przekonany o prawidłowości uiszczanych składek oraz, że obecnie nie jest w stanie pokryć zobowiązań. W konsekwencji Sąd zważył, że wydana prawomocna decyzja organu rentowego była podstawą do uznania, że odwołujący jest osobą, która posiada zaległości w opłacaniu składek.

Mając na uwadze całość przeprowadzonego postępowania dowodowego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSO Włodzimierz Czechowicz

Zarządzenie: (...)

(...)